

**KADINLARIN EVLİLİK KALİTESİ VE ANNELİK KALİTESİ:
BELİRLEYENLER VE ETKİLEŞİMLERİ**

Seçil Özbeklik

Mayıs, 2006

*(Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans
Tezi)*

KISA ÖZET

Bu çalışma, anne, eş ve aile özelliklerini kapsayan 17 değişkene odaklanarak kadınların evlilik kalitesini, annelik kalitesini ve evlilik kalitesiyle annelik kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır.

Araştırmanın örneklemini üç-altı yaş arasında çocuğu olan 216 kadın oluşturmuştur. Araştırma, İstanbul'da toplam sekiz çocuk yuvasında gerçekleştirilmiştir. Evlilik kalitesi Eşler arası Uyum Ölçeği ile annelik kalitesi ise Anne-Çocuk İlişkileri Formu ile ölçülmüştür.

Bulgular, araştırmanın altı değişkeninin evlilik kalitesiyle ilişkili olduğunu ortaya çıkarmıştır. Diğer yandan sırasıyla; eşin çocuk bakımına yardımı, kadının kendi annesiyle çocukluğunda yaşadığı ilişkiden memnuniyeti, çocuk sayısı, kadının eğitim seviyesi, stres yaratan hayat olaylarının varlığı ve kadının çalışma şartlarından memnuniyetinin evliliğin kalitesinde belirleyici olduğu bulunmuştur.

Sonuçlar, annelik kalitesinin araştırmanın dokuz değişkeniyle ilişkili olduğunu göstermektedir. Diğer yandan sırasıyla; kadının kendi annesi tarafından kabul edildiğini hissetmesi, çocuk yuvasının statüsü, çocuğun mizacı ve kadının çalışma şartlarından memnuniyetinin annelik kalitesinde belirleyici olduğu ortaya çıkmıştır. Evlilik kalitesi ile annelik kalitesinin pozitif yönde ilişkili olduğu bulunmuştur. Evlilik kalitesi ile annelik kalitesi arasındaki ilişkinin yönünün, kadının çocukluk yıllarında gördüğü annelikle, stres yaratan hayat olaylarıyla, çalışma şartlarından memnuniyetiyle ve eşinin yaşıyla ilişkili olduğu bulunmuştur.

Araştırmanın sonuçları, evlilik kalitesi, annelik kalitesi ve annelik kalitesi ile evlilik kalitesi arasındaki ilişkiyi anlamak için birçok değişkenin göz önünde bulundurulması gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca bu araştırma, annelik kalitesinin değerlendirilmesi esnasında evlilik kalitesinin de değerlendirilmesinin önemini göstermiştir.

ABSTRACT

WOMEN'S MARITAL QUALITY AND MOTHERING QUALITY: DETERMINANTS AND INTERRELATIONS

By

Seçil Özbeklik

May, 2006

The aim of this study was to explore women's marital quality, quality of mothering and the relationship between quality of marriage and mothering with respect to 17 variables including mother, spouse and family characteristics.

216 women whose children (three to six years old) attended daycare centers in Istanbul were the participants of the study. Marital quality was assessed by DAS and mothering quality was measured by PARQ.

Findings revealed that six variables were related to women's marital quality. Linear combination of six variables, including spousal support for childcare, mother's satisfaction with the mothering she received in childhood, number of children, educational level of the woman, existence of stressful life events and satisfaction with job conditions predicted the marital quality.

Results indicated relationships between mothering quality and nine variables. Linear combination of four variables including mother's acceptance by her own mother during childhood, daycare center status, child temperament and satisfaction with job conditions predicted the mothering quality.

It was found that marital quality and mothering quality were positively related. Five variables were found to be relating to the direction of the relationship between marriage and mothering, including childhood history of mothering, stressful life events, satisfaction with job conditions, and spouse age.

Overall results of the study highlighted the need to consider several variables in order to understand the marital relationship quality, mothering quality and the relationship between marriage and mothering. This study also pointed out the importance of recognizing marital relationship quality as a factor concerning parenting quality.